

ILUARSISSUT

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut 15. januar 2015-imeersaq taarserpaa
(Ilanngussani ilanngussat normui ilassutigineqarput, aammalu ilanngussat allattorsimaffiat
aalajangiiffigisassatut siunnersuummi allassimapput)

Naalakkersuisut matumuuna Inatsisartut suleriaasianni § 33, immik. 6, nr. 4 naapertorlugu
aalajangigassamut siunnersuut una saqqummiuppaat:

**Siunnersuut: Inatsisartut aalajangissagaat Namminersorlutik Oqartussat Haagimi meeqqat
illersorneqarnissaat pillugit isumaqatigiissut pillugu inatsisip atuutillerneqarnissaata Kalaallit
Nunaanni atortuulersinneqassasoq**

(Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoq)

Tunngavilersuut

Aalajangigassatut siunnersuutip atuutillerneqarneratigut Haagimi meeqqat illersorneqarnissaat
pillugit isumaqatigiissut Kalaallit Nunaanni atuutillerneqassaaq, tassungalu atatillugu Haagimi
isumaqatigiissut 1996-imi oktobarip 19-ianneersoq, angajoqqaatut akisussaaffeqarnermut
meeqqallu illersorneqarnissaannut sulissutiginninnernut tunngasuni piginnaatitsinermut,
inatsisissanik toqqaanermut, akuersinermut, naammassitsinermut suleqatigiinnermullu tunngasoq
atuutillerneqassaaq.

Allannguutit Kalaallit Nunanni ilaqutaqarnermut nalinginnaasumik inatsisiliornerup
nutarteqqinneqarneranut attuumassuteqarput, tassungattaq ilaapput nalunaarutit maannamut
atuuttut Haagi pillugu nalunaarummi 1980-imi oktobarip 25-aneersumi nunat tamalaat akornanni
meeqqanik aallarussisarnermut innuttaasut akornanni inatsiseqarmut tunngasut
atorunnaartinneqarneri, aammalu Europamiut isumaqatigiissutaat 1980-imi maajip 20-aneersoq
angajoqqaatut oqartussaaneq pillugu akuersisarneq tassungalu tunngatillugu aalajangikkat
naammassineqartarnerisa Kalaallit Nunaanni atuuttuunnginneri, aammattaq inatsisit Kalaallit
Nunaanni atuuttut isumaqatigiissutip piumasaqaataanut naapertuuttunngorlugit qulakkeerneqassasut.

Haagi pillugu nalunaarutip 1980-imi oktobarip 25-aneersup nunat tamalaat akornanni meeqqanik
aallarussisarnermut innuttaasut akornanni inatsiseqarmut tunngasut imarai.

Europamiut isumaqatigiissutaat 1980-imi maajip 20-aneersup imarai angajoqqaatut oqartussaaneq
pillugu akuersisarnermut tassungalu tunngatillugu aalajangikkat naammassineqartarneri, meeraq
sumi najugaqartassanersoq, aamma najortigiinnissamut aalajangersakkat.

Siunnersuutip imarisai

Haagimi meeqqat illersorneqarnissaat pillugit isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaannut
tunngassutilinni makkunani atorineqartassaaq; angajoqqaatut akisussaaffik (angajoqqaajusutut
oqartussaassuseq, meeqqap najugassaa, najortigiinnissaq il.il. angajoqqaajusutut akisussaaffik
pillugu inatsit naapertorlugu¹) aammalu angajoqqaatut akisussaasoqarneq, meeqqallu

¹ Angajoqqaajusutut akisussaaffik pillugu inatsit, inatsimmi allanngorneri ilanngullugit
nalunaarutiginninneq nr. 1073 2012-imi novembarip 20-aneersoq Kalaallit Nunaannut
atuutinngilaq, kisianni Kalaallit Nunaanni atortussanngortinneqassaaq Kalaallit Nunanni

angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarneri. Sammisani taakkunani isumaqatigiissutip meeqqat nunani tamalaani pissutsit eqqarsaatigalugit illersorneqartarnissaasa pitsanngorsaavigineqarnissaat anguniarneqarpoq, aammalu qulakkiissallugu meeqqat nunanut arlaqartunut attuumassuteqartut nunamut ataasiinnarmut attuumassuteqartutulli tamakkiitigisumik illersorneqartassasut. Taamatut illersuinissap atuutilerneqarnissaa anguniarneqarpoq nunat tamalaat akornanni pisinnaatitsissusiisarnermut aalajangiinikkut, inatsisinik toqqaanikkut, akuerineqarneq aammalu aalajangersakkat tamakkiisumik atortuulersinneqartarnerisigut allaffissormikkullu suleqatigiinnikkut.

Suleriaasissamut missangersuut § 1, immik. 1 naapertorlugu Haagimi meeqqat illersorneqarnissaat pillugit isumaqatigiissut Kalaallit Nunaanni atuuppoq. Isumaqatigiissutip aalajangigai taamaalillutik Kalaallit Nunaanni inatsisinut ilaalissapput. Tamanna isumaqarpoq suliaq isumaqatigiissummut attuumassuteqartoq, naalagaaffimmullu allamut isumaqatigiissummut attuumassuteqartumut naammattumik attuumassuteqartoq, nunat tamalaat akornanni oqartussaassutsimut attuumassuteqarpat, inatsisit sorliit tassunga tunnganersut aammalu aalajangiinerit akuerineqarnissaannut atuutilerneqarnissaannullu tunngassutillit aalajangerneqartassapput isumaqatigiissutip aalajangersagai naapertorlugit

Isumaqatigiissutip aalajangersagartai Kalaallit Nunaata Savalimmiullu akornanni attaveqartarnermi atuutinngillat, Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni.

§ 2 naapertorlugu inooqatigiinnermut, meeqqanut akuunerulersitsinissamullu naalakkersuisoq (social-, børne- og integrationsministeren) qitiusumik oqartussaaffimmik pilersitsissaaq, isumaqatigiissullu naapertorlugu qitiusumik oqartussaafarfiup suliassat ingerlatissavai. Eqikkakkami immik. 2.5. naapertorlugu. Aammattaaq inooqatigiinnermut, meeqqanut akuunerulersitsinissamullu naalakkersuisup qitiusumik oqartussaaffefarfiup ingerlannissaanut malittarisaa siorsinnaavoq, ammalu, naalakkersuisoq attuumassuteqartoq isumasioqatigalugu (meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarnerat pillugu) imalt. ministeri qallunaq (angajoqqaatut oqartussaarnermut apeqqutini justitsiministeri) – qitiusumik oqartussaaffiup suliassaasa ilaat oqartussaasunut allanut tunniunneqarsinnaapput. Danmarkimi Social-, Børne- og Integrationsministeria isumaqatigiissummut Danmarkimi qitiusumik oqartussaaffittut inissisimavoq, aammattaaq ministeria taanna ilimagineqarpoq Kalaallit Nunaanni qitiusumik oqartussaaffittut toqparneqassasoq.

Suliassat isumaqatigiissummut attuumassuteqartussat aallaqqaammut eqqartuussisoqarfinit ingerlanneqartarput, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarnermut inatsimmi kap. 46-47-mi malittarisassat naapertorlugit. Peqqussutissatut missingersuusiap suliassat isumaqatigiissut naapertorlugu eqqartuussiveqarfinit sammineqartarnissaat pillugit aalajangersakkanik imaqarpoq malittarisassanut tapertaasunik (§§ 3-6).

Isumaqatigiissutip immikkoortua 8 aamma 9 naapertorlugu suliassamut isumaqatigiissutip iluaniittumut oqartussaassuseq ilaannikkut naalagaaffiup isumaqatigiissummut atsiueqataasimasup allap oqartussaasunut naalagaaffiup atsiueqataasimasup oqartussaasuinut allanut ingerlateqqissinnaavaat. Missingersuusiap § 3-at naapertorlugu eqqartuussisoqarfiit aalajangiisarnissamut oqartussaassutsip nuutinneqarnera aalajangeqqitassanngortiffeqartillugu nuutissinnaavaat.

---

ilaqutaqarnermut nalinginnaasumik inatsisiliornerup nutarteqqinneqarneranut atatillugu atuutilerneqassalluni, tak. immikkut eqikkagaq.

Isumaqatigiissutip immikkoortua 24 naapertorlugu inuup pisinnaatinneqartup kialuunniit oqartussaasut naalagaaffimmi allami isumaqatigiissummut atsiueqataasimasut oqartussaaffilerneqarsimasullu noqqaavigisinnaavai naalagaaffimmi allami isumaqatigiissummut atsiueqataasimasumit pineqaatissiissutaasimasoq akuereqqullugu paarlattuanilluunniit akuereqqunagu. Missingersuusiap § 4-aani taamatut noqqaaneq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarfimmut tunniunneqassaaq.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarfik tassaavoq aalajangiinikkut naalagaaffimmi allami isumaqatigiissummut atsiueqataasimasumit pineqaatissiissutaasimasumik akuersisussaaq. Aammattaaq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarfik tassaavoq aalajangiineq taamaattoq naammassineqarsinnaanersoq pillugu allajangiisussaaq. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarfiup pineqaatissiissut taamaattoq isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaanngitsoq nalileruniuk, pineqartut ilaat inatsisilerinikkut ikiorserneqarsinnaanngitsoq, taava eqqartuussisoqarfik pineqartumut ikiortaasussamik piginnaaneqartumik toqqaasinnaavoq. Pineqartoq eqqartuussisarnermi inatsit § 254, immik. 1, nr. 3, tak. immik. 3 naapertorlugu akeqanngitsumik sullinneqarsinnaanngippat, eqqartuussiviup pineqartoq naalagaaffiup karsianut ivertinneqarnerminut atatillugu aningaasartuutaasimasut taarsigassanngortissinnaavai (§§4 aamma 5).

Aalajangiineq akuereqqullugu imalt. pineqaatissiissutigineqarsinnaanngoqqullugu noqqaasoqassappat noqqaassut allaganngorlugu nassiunneqassaaq, tassungalu ilanngunneqassaaq aalajangiisimanerup assilinera allaganngorsimasoq (§ 6).

Pineqaatissiissut naammassineqarsinnaasutut nalunaarutigineqareerpat, tak. § 5, taava naammassineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi kap. 46 aamma 47-mi pinngitsaaliisummik pineqaatissiissutiginnittarnermut malittarisassat nalinginnaasut naapertorlugit.

Pineqartut saniatigut peqqussutissamut missingersuusiaq matumunnga ilanngunneqartoq aammalu eqikkarnera innersuussutigineqassaaq.

Aningaasartuutitigut sunniutaasinnaasut

Soqanngilaq

Tusarniaaneq

Peqqussutissamut missingersuusiaq naalagaaffiup iluani oqartussanut tusarniaassutigineqarsimavoq.

Ilanngussat

1. Haagerimi meeqqat illersorneqarnissaannut isumaqatigiissut pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqarnissaanut peqqussut pillugu imaqarniliaq
2. Haagerimi meeqqat illersorneqarnissaannut isumaqatigiissut pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqarnissaanut peqqussummut missingiuut.
3. Haagerimi isumaqatigiissut pillugu imaqarniliaq (1980).
4. Haagerimi isumaqatigiissut pillugu imaqarniliaq (1996).
5. Europami isumaqatigiissut pillugu imaqarniliaq (1980).
6. Tusarniaanermi akissuteqaatinut allakkiaq.